Poštnina pavšalirana.

Leto II., štev. 246 — V Ljubljani, torek dne 18. oktobra 1921 — Posamezna štev. 50 par · 2 K

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane celoletno . . 240 K
mesečno . . . . 20 „
za zased. ozemlje . 360 „
za inozemstvo . . 600 „
—
Oglasi za vsak mm višine stolpca (58 mm) . 2 K
mali oglasi do 30 mm stolpca (58 mm) . 1 „

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I
Telefon št. 72
Upravništvo:
[illegible] ulica št. 8
Telefon št. 36
—
Račun kr. pošt. ček. urada štev. 11.842.

Ljubljanski župan potrjen.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) *Na današnji seji ministrskega sveta je notranji minister Pribičević predložil ukaz o potrditvi izvoljenega ljubljanskega župana drja. L. Periča. Ukaz je bil podpisan. Potrditev bo nemudoma sporočena pokrajinski upravi v Ljubljani.*

Beneški sporazum začetek novih konfliktov.

SVARILO MALE ANTANTE. — KAKO SE BO IZVRŠILA PREDAJA BURGENLANDA. — KRVAVI BOJI ŠE TRAJAJO. — MADŽARSKE GROŽNJE.

Praga, 17. oktobra. (Izv.) «Čas», ki ima ozke zveze z zunanjim ministrstvom, izraža odkrito nezadovoljstvo nad konferenco v Benetkah in piše: V resnih političnih krogih se naglaša, da pomeni beneški sporazum ne samo *kršenje trianonskega miru*, ampak sploh *napad na mirovne pogodbe*. Mala antanta je v prvi vrsti interesirana na tem, da se izpolnijo vse pogodbe, ki jamčijo obstoj držav, ki so njene članice. Do sporazuma v Benetkah je prišlo brez Male antante in preko nje in zamore zaradi tega nastati položaj, ki bi vseboval *nevarnost novih konfliktov*. List izraža nado, da veleposlaniška konferenca beneškega sporazuma *ne bo odobrila*, ne da bi poprej vprašala za mnenje malo antanto.

Budimpešta, 17. oktobra. (Izv.) Zunanji minister grof Bethlen je dal sledeča podrobnejša pojasnila o rezultatu sporazuma v Benetkah: Plebiscit se ima vršiti najprej v Šopronju, nato šele v sosednjih občinah. Madžarsko vojaštvo ostane pod poveljstvom interaliiranih oficirjev na svojih dosedanjih mestih. Na željo Avstrije se pritegne italijansko vojaštvo. Proglasi se splošna amnestija za prebivalstvo zapadne Madžarske s strani Avstrije, katera prevzame tudi uradništvo, ki se sme le v posameznih slučajih odpuščati iz službe. Tudi ne sme biti nihče zaradi svojega dosedanjega političnega delovanja preganjan. Madžarska vlada ima s posebno proklamacijo pozvati vse upornike, oficirje in visokošolce, da polože orožje. Kdor se tekom desetih dni temu ukazu ne bi odzval, zapade kazenskemu preganjanju. Ljudstvo se poziva, da ne podpira upornikov ne z denarjem, ne z drugimi sredstvi. Nepokorščina se bo kaznovala kot veleizdaja. «Ako se tudi tako ne bi doseglo izčiščenje zapadne Madžarske, odstopi vlada» — pravi grof Bethlen . . .

Dunaj, 17. oktobra. Uradno se objavlja: Danes dopoldne so alpinci in orožniške patrule prepodili po dolgem boju madžarsko tolpo, ki je vdrla v štajerski obmejni kraj Wartegg južnovzhodno od Fehringa.

Praga, 16. oktobra. «Slovenska Politika» doznava, da so koncentrirali Madžari na slovaški meji oddelke, obstoječe večinoma iz častnikov, da bi povzročili na vzhodni meji Slovaške podoben konflikt, kakor v Burgenlandu, ker pričakujejo, da bo dopustila antanta končno morda vsaj za vzh. Slovaško podobno glasovanje, kakor za ozemlje Šopronja.

Odpor Nemčije proti delitvi Gornje Slezije.

DELITEV ODOBRENA — PREDAJA OZEMLJA DNE 21. T. M.

Pariz, 16. oktobra. Poslaniška konferenca je na svoji današnji popoldanski seji po naročilu zavezniških vlad sprejela rešitev glede določitve mej Gorenje Šlezije in gospodarske ukrepe, ki veljajo za Nemčijo in Poljsko. Poslaniška konferenca je sprejela variante rešitve, katere je priporočila Zveza narodov.

Nauen, 17. oktobra. «Vossische Zeitung» poroča po «Matinu», da bo Poljska dobila vsled odločitve o razdelitvi Gorenje Šlezije 81 odstotkov premogovne produkcije in vse rudnike cinka.

Varšava, 17. oktobra. V četrtek dne 20. t. m. naj prevzamejo Poljaki in Nemci prisojena jim ozemlja.

Nauen, 17. oktobra. V vseh delih Nemčije se pojavlja gibanje proti odločitvi glede razdelitve Gorenje Šlezije. Iz Hanovra je bila poslana državnemu kancelarju brzojavka, v kateri se zahteva, naj država vsekakor odkloni versailleski mirovni pogodbi nasprotujoči sklep. Država ne sme prej, dokler ne zasliši zastopnikov gorenješlezijskega prebivalstva, zavzeti končnega stališča. Iz Stuttgarta je bila s protestne skupščine poslana brzojavka državni vladi, v kateri zahteva prebivalstvo Würtemberške, da se mora vztrajati z vsemi sredstvi proti sklepu in v kateri se zatrjuje, da je narod pripravljen na vsakršno žrtev. Istočasno je bila poslana brzojavka na državni svet, naj spravi sklep o Gorenji Šleziji v sklad z določili versailleske pogodbe. Saški ministrski predsednik je izjavil na socijalnomokratskem zborovanju, ki se je vršilo v Dresdnu, da je prizadeta Nemčiji ogromna izguba na industrijskem polju s sklepom o razdelitvi Gorenje Šlezije, ki onemogoča Nemčiji izvršiti njene obveznosti, ker je sklep nasproten določilom mirovne pogodbe, vsled česar mora vlada vložiti najostrejši protest.

SEJA MINISTRSKEGA SVETA.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o projektu volilnega zakona in o sklicanju skupščine.

Nato je bilo prečitano poročilo ministrskega predsednika Pašića iz Pariza *o zunanjem položaju.*

Minister trgovine, Spaho, je referiral o vprašanju konvencije z Italijo *glede ribolova* v zvezi s poslednjo zahtevo Italije, da naj naša vlada podpiše to konvencijo. Trgovinski minister je predlagal, da vlada te konvencije ne podpiše in da se sklene o ribolovu posebna trgovska pogodba med našo državo in Italijo.

Sklenjeno je, da se ustanove *posebni oddelki ministrstva trgovine* v Zagrebu, *Ljubljani*, Sarajevu in Splitu.

KRALJ NA POTU V DOMOVINO

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Po zadnjem poročilu iz Pariza je kralj Aleksander popolnoma okreval. Pred svojim povratom v domovino se bo par dni mudil s Pašićem v Švici, nakar se vrne v Beograd. Na povratku bo kralj Aleksander po nasvetu svojih zdravnikov pot v svrho odmora parkrat prekinil. V Italiji se bo pri tej priliki sestal ministrski predsednik Pašić z italijanskim ministrom della Torretto.

RAZMEJITEV Z AVSTRIJO.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) General Plivelić in prof. Pitamic, člana razmejitvene komisije z Avstrijo sta posetila danes zastopnika ministrskega predsednika Pašića, Trifkovića, in mu referirala o delovanju komisije.

NOVO KONSTITUIRANJE NAŠEGA PARLAMENTA.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) V javnosti se zadnje dni širijo vesti, da zahtevajo radikali za sebe položaj predsednika narodne skupščine. Ta vest je netočna in tendenciozna. V nobenem klubu o tem sploh ni bilo govora. Splošno se smatra, da bo ponovno izvoljen dosedanji predsednik dr. Ribar, ker so bili vsi klubi zadovoljni z njegovim dosedanjem nepristranskim vodstvom parlamenta.

MINISTER SPAHO O POLITIKI MUSLIMANSKEGA KLUBA.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Minister trgovine, Spaho, se je izrazil o situaciji v muslimanski stranki sledeče: Prememba v načelstvu ne znači nezaupanja, kakor se je često domnevalo, niti proti kaki osebi, niti grupi. Znano je, da bazira stranka na avtonomističnem programu, a v parlamentarnem delu zadnjih mesecev se je izkazalo, da je uresničenje njenega programa za sedaj nemogoče. Tako je prišlo do sporazuma in do skupnega dela za ustavo. Teoretično pa je ostal strankin program neizpremenjen. Le njega praktična udejstitev je odložena na nedoločen čas.

Muslimanski klub nima razlogov, da bi prekinil sporazum z demokrati in radikalci in bo nadaljeval svoje delo v zakonodajni skupščini na podlagi vidovdanske ustave.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Šef beograjskega dopisnega urada odpotuje za 14 dni, da se informira o možnosti centralizacije izvestiteljske službe v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu.

Anarhija v Albaniji.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) *Po zadnjih poročilih iz Albanije se nahaja vlada v Tirani v skrajno mučnem položaju. Bivši albanski ministri, sedaj prvaki opozicije, netijo nezadovoljstvo med ljudstvom. Narod noče več dajati ne vojakov, ne živil in se tudi protivi plačati stroške vzdrževanja vojske ob naši meji.*

Velikanska stavka v Ameriki.

London, 17. oktobra. (Izv.) Ameriške železniške družbe so znižale plače in mezde svojega osobja. Posredovanje predsednika Hardinga dosedaj ni uspelo. Strokovne organizacije so izvršile glasovanje za štrajk. Za stavko je glasovalo 90 odstotkov vseh železničarjev. Začetek štrajka je 30. oktober. Železnice izjavljajo, da se ne bodo vdale. Pričakovati je izbruha še drugih mezdnih gibanj. Splošna gospodarska kriza je jako občutna.

BERLIN BREZ ČASOPISOV.

Berlin, 17. oktobra. (Izv.) Vsi berlinski listi so danes ustavljeni. Idajatelji listov so se solidarno izjavili proti kršenju tarif s strani stavcev pri «Berliner Tagblattu». Jutri ne izide v Berlinu nobeden list.

BERLIN NI VEČ SOCIALISTIČEN.

Berlin, 17. oktobra. (Izv.) Dosedanja socialistično-komunistična večina na berlinskem magistratu je padla. Dosedaj je bilo v mestnem svetu 125 odbornikov socialistov in komunistov in samo 100 meščanskih, medtem ko je sedaj 115 meščanskih in 110 socialističnih in komunističnih članov mestnega sveta.

STRAHOVITA BEDA OTROK NA RUSKEM.

Moskva, 17. oktobra. Ljudskemu komisariatu za prosveto so došla nastopna žalostna poročila o položaju otrok na ozemlju, kjer vlada lakota: V raznih mestih ob Volgi so skočili starši s svojimi otroki v reko. Mnogo staršev je zadavilo svoje otroke, da bi jih rešilo trpljenja po gladovanju. Mnogo otrok je pobegnilo v gozdove, kjer se žive o koreninah. Otroški domovi imajo že sedaj trikrat toliko otrok, kakor bi jih smeli po prvotnem načrtu sprejeti. Število otrok, zapuščenih od svojih staršev, raste od dne do dne. Za evakuacijo otrok z gladovnega ozemlja je ljudsko poverjeništvo za prosveto odobrilo 28 milijonov rubljev. Četrtina te vsote je bila že vročena. Število stradajočih otrok v tatarski republiki znaša nad en milijon. Od teh otrok se prehranjuje 200.000 z ameriško pomožno akcijo, 70 tisoč pa jih preskrbuje država. Doslej je obolelo 200.000 ljudi zaradi lakote, med temi jih je 10.000 umrlo.

MIROVNA POGAJANJA MED GRŠKO IN TURČIJO.

Pariz, 17. oktobra. Iz Aten poročajo, da je parlament izrekel zaupnico Gunarisovi vladi z 218 glasovi izmed 312 glasov. Stranka, ki jo vodi Strates, je glasovala za vlado s pridržkom. Venizelosovi pristaši niso bili pri glasovanju navzoči. Antanta je privolila, da posreduje med Grško in Turčijo. V ta namen je Gunaris odpotoval danes z zunanjim ministrom Baltazzijem v Pariz, Rim in London.

NAŠA VOJNA MORNARICA.

Zagreb, 17. oktobra. «Riječ» poroča iz Beograda, da je druga partija vojnih ladij, ki nam jih ima dati Nemčija kot vojno odškodnino, odplula v naše vode. Ladje vodijo nemški častniki, moštvo, zastava pa je naša. Flotilja obstaja iz šestih edinic.

ODOBRENE FINANČNE UREDBE.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Na današnji seji I. odseka zakonodajnega odbora je rešeno, da ima važiti odslej samo začasni zakon o trošarinah, taksah in pristojbinah ter so vse prejšnje tozadevne naredbe neveljavne. Sprejet je bil tudi odlok ekonomsko-financijskega komiteja, ki določuje, da se osvobode uradniške zadruge za gradnjo stanovanj vseh državnih in občinskih taks do zaključka leta 1925.

RAZNE VESTI.

Zagreb, 17. oktobra. «Riječ» poroča iz Beograda, da se je stanje ministra dr. Karamehmedoviča zopet poslabšalo.

Beograd, 17. oktobra. Naredba finančnega ministrstva (generalnega inšpektorata) od 13. oktobra 1921 št. 11.017, s katero se pooblaščenim bankam prepoveduje arbitraža za Dunaj, je z današnjim dnem ukinjena.

Beograd, 17. oktobra. Po sklepu ministrstva za pošte in brzojav se bo pri brzojavnih blagajnah od 1. novembra 1921 računal ekvivalent zlatega franka s 10 dinarji.

Sijajni zbor zaupnikov JDS.

MANIFESTACIJA STRANKINEGA JEDINSTVA. — ZAUPNICA VODSTVU. — VOLITEV NOVEGA VODSTVA. — VSA HUJSKANJA ODKLONJENA. — NA POTU K RAZČIŠČENJU POLITIČNEGA POLOŽAJA V SLOVENIJI.

Ljubljana, 17. oktobra.

Včeraj so se zbrali v Ljubljani zaupniki demokratske stranke. Z veseljem in globokim zadoščenjem poročamo o poteku in rezultatih zbora naših zaupnikov. Iz vseh krajev naše slovenske pokrajine so prihiteli predstavitelji demokratske ideje, zastopniki inteligence in priprostega naroda, odlični delavci na vseh poljih našega gospodarskega življenja, stari in mladi borci za napredek slovenskega dela našega naroda. Poleg kmeta in delavca, profesor, odvetnik, učitelj, poleg obrtnika trgovec in industrijalec — zbran je bil ves cvet slovenske pokrajine — 496 zaupniških legitimacij je bilo oddano pri vhodu v dvorano rediteljem!

Zbor je potekel v naravnost krasnem razpoloženju. Poročila naših poslancev so bila sprejeta z viharnim navdušenjem in ponovnimi ovacijami. Do izraza je prišla zavest, da je demokratska stranka prva sodelavka pri izgradbi naše države in da je izvršila ogromno pozitivno delo v korist celokupnemu narodu in posebej njega slovenskemu delu. V koncentričnem napadu, v katerem se valijo vse opozicijonalne stranke in strančice na Slovenskem proti nam, navdaja našo JDS samozavest močnega. Silni smo po ideji in po številu, silni kot nositelji in prvoboritelji nacijonalnega jedinstva, harmoničnega gospodarskega in socijalnega razvoja in kulturnega napredka v Jugoslaviji. Slovenski demokrati povrh globoko čutimo, da nam je poverjena še posebno važna historična naloga: zadržati klerikalizem, da ne poplavi Jugoslavijo in ne razdre jezove verske strpnosti v našem mnogoverskem narodu. Ni čuda, da je včerajšnji zbor predvsem posvetil svojo pozornost organizacijskemu vprašanju. Pred njegovo mogočno voljo bi v prahu obležali vsi, ki bi bili skušali razdirati jedinstvo stranke. Z izvolitvijo novega načelništva in izvrševalnega odbora je zbor zaupnikov še posebno manifestantno naglasil, kako prazni so bili upi tistih, ki so govorili o razcepu med «starimi» in «mladimi», kako naivne so špekulacije raznih ponudnikov «novih strank». Kadar gre za to, da demokratska stranka pokaže svojo moč, je starina Tavčar ravno tako med mladimi, kakor je najmlajši «mladin» ramo ob rami s svojimi starimi. Če je kdo potreboval še tega dokaza, današnji zbor mu ga je podal. Situacija bo menda sedaj čista za vse, za nasprotnike in tudi za one, ki so skrbno stikali, ali bi se iz drobcev demokratske stranke ne dala sestaviti kaka nova številka . . .

S posebno vnemo je zbor zaupnikov opravil pripravljalno delo za velik zbor demokratske stranke v Beogradu. V okviru enotne stranke bo zasigurana slovenski demokraciji še jačja opora. Naši poslanci smejo biti s priznanjem za njihovo požrtvovalno delo zadovoljni. Referat ministra Kukovca, ki je prepričevalno pokazal razliko med treznim in uspešnim delom demokratov ter puhlimi frazami nasprotnikov, je bil sprejet z največjim odobravanjem. S posebnim zadoščenjem beležimo, da je zlasti socijalno - politično delo ministra Kukovca, ki bo našo državo postavilo v prve vrste evropskih demokracij, želo toliko razumevanja.

Z veliko odločnostjo se je zbor zaupnikov tudi izrekel za to, da stranka oživi svoje delo po deželi. Proti demagogiji, frazerstvu, reakciji moramo zbirati in zopet moči organizacijo naših demokratskih in resnično naprednih mož. Storili bomo to v globokem prepričanju, da je ohranitev čiste jugoslovanske demokratske misli, patrijotična dolžnost napram narodu in državi. Trdno pričakujemo, da se poleže val psihoze, ki mnogo dobro naprednih ljudi zanaša na stranpota.

Demokratska stranka vé, da je tudi na Slovenskem nepremagljiva, ker je njena ideja globoko vkoreninjena v srcih vseh resnično inteligentnih slovenskih ljudi.

Včerajšnji zbor zaupnikov JDS je silno okrepil to vero in navdal stranko z novim zaupanjem in novo voljo za delo.

•

SEJA IZVRŠEVALNEGA ODBORA.

V soboto 15. t. m. ob 6. uri zvečer se je vršil sestanek izvrševalnega odbora JDS, h kateremu se je zbralo članstvo tega odbora v obilnem številu. Predsedoval je predsednik JDS minister dr. Kukovec. Po daljšem poročilu poslanca dr. Žerjava se je vnela **debata o taktiki stranke in o potrebi njene reorganizacije.** V to debato so posegli gg.: Fincinger iz Šmartna, dr. Rihard Karba iz Kamnika, Oberstar iz Sodražice, dr. Gosak iz Ptuja, dr. Pestotnik, dr. Vl. Ravnihar, Josip Turk, dr. Žerjav, Josip Jelačin, dr. K. Triller, doktor Koderman, Rasto Pustoslemšek, Ivan Prekoršek iz Celja, Anton Likozar in dr. Albert Kramer. Nato je bil izvoljen odsek za sestavo kandidatske liste v novi izvrševalni odbor in načelstvo stranke.

Veliki zbor zaupnikov

V nedeljo 16. t. m. je v dvorani Kazine ob 11. dopoldne začelo zborovanje zaupnikov JDS. Iz vseh krajev Slovenije je došlo nanj nad petsto strankinih zaupnikov, ki so dvorano docela napolnili.

Zbor je otvoril, živahno pozdravljen, predsednik JDS, minister za socijal. politiko dr. Kukovec. Njegov govor je bil večkrat prekinjen z dolgotrajnim ploskanjem. Koncem govora so mu zborovalci pritrjevali s viharnim ploskanjem in klicanjem, ki se je ponavljalo vedno iznova. Ovacija je trajala več ko pet minut.

GOVOR PREDSEDNIKA JDS. MINISTRA KUKOVCA.

Uvodoma je predsednik Kukovec izrazil svoje iskreno veselje, da vidi na zboru zbrano tako častno število zaupnikov iz vseh delov naše ožje domovine. To je dokaz naše življenjske sile, najboljši dementi vseh nasprotniških trditev, da demokratska ideja pri slovenskem delu našega naroda pada. (Burno pritrjevanje).

Minister Kukovec je na to podal

sliko našega zunanjepolitičnega položaja

ter v živih besedah naslikal težkoče, s katerimi se mora naša država boriti na svojih granicah, odnosno napram svojim sosedom. Tudi v notranjosti države se bije zunanjepolitičen boj. Zlasti na Hrvatskem skušajo naši sovražniki izkoriščati plemenska nerazpoloženja, da zanetijo

notranje boje,

ki bi naj Jugoslavijo popolnoma oslabili ter ji vzeli vso odporno silo na zunaj. Dobra uprava bo najboljši protilek proti strupu medsebojne mržnje.

Vodstvo Jugoslavije

je v rokah naroda, ki izvršuje to svojo pravico po zastopnikih večine svojih mandatorjev. Po naši demokratski stranki sodelujemo pri tem vodstvu tudi Slovenci. Ni prezreti ogromnega pomena tega dejstva. Daje nam vse pravice državnega naroda, pa naloga tudi dolžnosti, da širimo politično izobrazbo, da povedemo ljudstvo iz goščave demagogije in fraze, ga ozdravimo od strupa hujskajočih besed ter ga usposobimo, da bo zdravo in trezno gledal na sebe in svojo državo in zanjo in za sebe delal. (Živahno pritrjevanje.) To je naloga naše stranke težka in ne popularna.

Naša država je dobila

moderno parlamentarno ustavo.

Velikanski pomen tega dejstva more preceniti le, kdor pomisli, koliko negotovosti je ž njo odpravljenih. Na tem velikem historičnem delu so sodelovali zastopniki naše stranke v največji meri. Znali so se udejstvovati v mnogih ozirih tako, da lahko smatramo ustavo za velik uspeh naše stranke. (Živahno pritrjevanje.)

Če se dotaknem mojega dela v vladi, moram reči, da je bilo bogato po vsebini in obsegu. Eden najvažnejših državnih poslov je

delo na socijalnem polju.

Razvoj našega gospodarstva je v veliki meri odvisen od blagostanja naše velike delavske množice. Na temeljnih določbah delavskega vprašanja sem imel v državni upravi priliko in dolžnost, spravljati v sklad splošno blagostanje z blagostanjem delavskega stanu. Določbe o socijalnem zavarovanju in vse druge prevažne določbe za delavstvo so se sprejele principijelno v zakonodajo ravno *po zaslugi demokratske stranke*. Ne samo oni, ki podjetje vodi, ampak tudi oni, ki vrši delo, mora biti deležen pomoči države, skrbeti se mora za zaslužek obema. Smatram, da sem tu vršil eno najvažnejših

[illegible] našega programa. Vsled našega vztrajnega truda so se razmere med industrijo in delavstvom znatno ublažile. Pokazala se je uvidevnost meščanskih krogov pri delavskem vprašanju. Meščanska družba je pokazala, da je sposobna priti delavstvu nasproti Ako dokažemo, da lahko izhajamo brez brezobzirnega razrednega boja, bo rešen eden največjih problemov današnjega časa. Rešeno bi bilo s tem tudi popolnoma komunistično vprašanje, katerega ni mogoče spraviti s sveta s policijsko sabljo. Naš narod potrebuje drugačne rešitve tega vprašanja kakor n. pr. nemški. Glavna naloga naše stranke je, da gremo na tej poti dalje: kot nositeljica tega, kar narod čuti in misli, lahko dirigira državo brez velike potrate časa na pota, ki bodo organizirala našo družbo uspešno, da se bomo vladali, kakor se vladajo kulturni narodi. (Odobravanje.)

Povdarjam, da sem imel med našimi poslanci najbolj dobrodošlo in izvrstno pomoč, katere ne morem preceniti, v poslancu dr. Žerjavu. Dr. Žerjav je mož, ki mu moramo priznati mesto med prvimi v državi. (Živahne ovacije poslancu Žerjavu.)

Slovenski demokrati

smo si priborili med svojimi ožjimi prijatelji in v celem parlamentu ugled in izredno močno pozicijo. Cenijo nas, da smo trezni in delavni. To povdarjam zaradi Vas, somišljeniki, ne zaradi nas. Oni poslanci iz nam nasprotnih taborov, ki kričijo o zatiranju Slovencev, niso prav nič storili za Vas in — povdarjam — tudi za svoje volilce ne. Ni res, kakor govore listi opozicijonalnih strank, da smo morda

Slovenci prikrajšani nasproti drugim v državi.

Tako govorjenje in pisanje samo kompromitira Slovence. Če primerjate revščino v marsikaterih delih naše države z razmerami pri nas v Sloveniji, boste našli, da faktično po naključju živi slovenski človek če ne boljše, pa čisto gotovo ne slabše kot žive ljudje kjerkoli v državi. Tega smo se člani demokratskega kluba v polni meri zavedali, ker vemo, da bi ne bilo ne prav in ne koristno, če bi vpili demagoško, kakor to delajo naši nasprotniki, da nas Srbi izkoriščajo in podobno.

Z dobroto moremo vse doseči, s hudobno kritiko pa le podiramo. Pred vsem nam

škoduje klerikalizem,

ki hoče zavreti konsolidacijo v državi iz razlogov, ki jih z njegovega stališča razumemo. Zato pa mora na drugi strani prispevati vsak naš človek po vseh svojih močeh h konsolidaciji države. (Odobravanje.) Naše trezno slovensko ljudstvo, ki je v marsikaterem oziru poklicano v državi za voditelja, mora priti do ravnotežja, katerega sedaj pogreša.

S stvarno kritiko

našega dela smo demokratski poslanci vedno zadovoljni. Pomisliti pa je treba, da nismo demokratje sami na vladi. Treba nam je včasih mnogo samozatajevanja, da se dosežejo kompromisi, ki so vedno potrebni. In kompromisi tudi ne morejo vedno izpasti v našo korist. Če bi hoteli iz vsakega vprašanja napraviti spor, bi vedno imeli prilike, da se vlada razbije. Zato rajše trpimo neupravičene napade nasprotnikov po shodih in njih novinah, kakor da bi nepremišljeno razbili sedanjo kombinacijo v vladi. Seveda to nasprotnikom ni všeč in vedno iščejo, s čim bi dvignili proti nam krik. Vsega, kar konu ni po volji, smo potem krivi mi. (Klic «Še suše!» Živahna veselost.)

V novejšem času se pojavljajo pri nas ljudje, ki mislijo, da je

treba novih strank.

Res so skusili ustanoviti nekako podružnico srbske radikalne stranke. Afera ni resna, vendar nam nudi priliko za vprašanje, ali je pri nas mogoče, da se obrne naše politično življenje

nazaj v reakcijonarno smer?

Imeli smo dobo prvakov. Toda ta faza je v našem razvoju za nami, mi živimo v dobi demokracije in kriticizma in prevladuje prepričanje, da je boljši slab uspeh pri skupnem delu kakor občudovanje posameznika. Zaradi tega je radikalna stranka pri nas nemogoča. Radikali imajo svojega Pašića, ki ga jaz visoko cenim. Sreča je to za radikalno stranko, toda ako ga izgube, — nimajo na njegovo mesto nikogar postaviti. V Srbiji smo demokrati med narodom bolj trdneje usidrani nego radikali. Tudi tam je že prodrlo spoznanje, da demokracija obstoja kot ideja, ki ni vezana na posamezno osebo. Bila bi velika politična nerazumnost, če bi med nami hoteli kaki ljudje ustanavljati radikalno stranko potem, ko so se združile v vsi državi različne napredne stranke v močno demokratsko stranko. (Tako je!) Isto napako bi napravili s širjenjem takozvane narodne socijalne stranke. (Klici: Stranka fraz in demagogov!) Kmetijska stranka po mojem mnenju preživlja kritično fazo. Ostati ni mogla razredna stranka, kakor se nam je predstavila, postati je morala narodna stranka kot je bila demokratska že poprej. Voditelji te stranke sedaj z raznimi eksperimenti spravljajo sebe in svoje pristaše na stranpota. Naša velika kulturna naloga v državi nam ne dopušča, da še nadalje pustimo, da se voz, ki gre vzporedno z nami, zapelje na drugo stran. Preprečiti moramo, da bi doživeli še na kaki drugi strani to, kar smo doživeli s klerikalizmom. Mi po svojem programu nismo stranka, ki je navezana na mesta. Ogromne množice jugoslovanskega kmetskega ljudstva so glasovale za našo stranko, ki ima mnogokrat več kmetskih glasov nego vse takozv. kmetske stranke. Tudi mi se vrnimo zopet med naše ljudi na deželo. Organizirajmo zopet našega naprednega kmeta in obrtnika, držeč se povsod principa, da podpirajmo slabejšega nasproti močnejšemu. Ne smemo drugim strankam boljšega želeti kakor svoji lastni. (Pritrjevanje.) Ne želimo pa boja s SKK, ki si je stekla veliko zaslugo, ko nas je podpirala pri izgradnji ustave.

Med tem ko «socijalistične» stranke nikakor niso bile

na višku časa,

smo mi mnogo storili za delavstvo. Slovenskega narodnega socijalista nisem videl pri delu na rešitvi vprašanj, ki so za delavstvo največjega pomena. (Klici: Nimajo časa!) Slovenskih narodnih socijalistov ni bilo nikdar k meni, da bi kaj zahtevali za delavno ljudstvo! (Klici: Morajo hujskati, nimajo časa delati! Burno pritrjevanje.) Med tem pa je naša stranka storila na socijalnem polju mnogo, dočim so uganjali — demagogijo. Zato moramo proti ljudem, ki vodijo samo negativno politiko, se boriti in jim ne pokazati niti najmanjše popustljivosti.

Za formalno moč stranke je naša dolžnost, da storimo še mnogo več nego smo storili.

Naj se dotaknem še kritike,

ki se zaganja v našega notranjega ministra in ministra prosvete, Svetozarja Pribičevića. Če je kdo pri svojih nasprotnikih nepriljubljen in kriče proti njemu na vso moč, je to gotovo naš Svetozar Pribičević. Naravno je, da vpijejo nasprotniki proti enemu najjačjih naših mož. Mi pa moramo reči, da ga ni kmalu človeka, ki bi bil toliko storil za Slovence, kakor je storil Pribičević. (Živahno ploskanje in klici: Živel Pribičević!) Graje vredno je tudi vpitje proti finančnemu ministru Kumanudiju. Če je pri proračunu prišel do tega, da je moral črtati nekatere izdatke, da izravna primanjkljaj, si je izrazil svoje pomisleke proti novim izdatkom, je storil le svojo dolžnost kot finančni minister. (Pritrjevanje.) Zavedajmo se sploh dejstva, da je v naši demokratski stranki razumevanje za vsako veliko in moderno vprašanje. Za izenačenje uradniških plač in uvedbo službene pragmatike sta se predsednik demokratske stranke, Ljuba Davidović in minister prosvete Pribičević zavzela s tako gorečnostjo, da bi želel, da so to videli naši uradniki. (Bravo!)

Naša stranka je disciplinirana in dobro urejena. Poslanci demokratske stranke so nudili pri glasovanju za ustavo in pri vseh važnih prilikah prizor take solidarnosti in discipline, kot nobena druga stranka. Demokratizem je dokazal, da je sposoben voditi državo. Postati mora v državi večina: merodajna večina zlasti naj postane tudi v Sloveniji. Naj postane kongres v Beogradu temeljni kamen za bodoče širjenje demokratske stranke tudi v Sloveniji. (Veliko odobravanje in burne ovacije ministru Kukovcu, ki trajajo več minut.)

Živahno pozdravljen z dolgotrajnim ploskanjem, je nato podal svoje poročilo poslanec dr. Gregor Žerjav. Tudi njegova izvajanja so bila sprejeta z velikim odobravanjem.

POROČILO POSLANCA ŽERJAVA.

Od zborovalcev pozdravljen z živahnimi pozdravi je na to poslanec dr. Žerjav podal poročilo o reorganizaciji demokratske stranke. Poročal je o političnem delu, zlasti pa tudi o delu nepolitičnih organizacij, kjer delajo pristaši demokratske stranke. Poročilo dr. Žerjava je bilo sprejeto z dolgotrajnim odobravanjem.

Govor poslanca dr. Žerjava objavimo jutri v celoti.

POZDRAV STRANKINIM VODITELJEM.

Predno je predsednik Kukovec odredil opoldanski odmor, se je oglasil k besedi dr. Puc. Slavil je zasluge predsednika demokratske stranke Ljube Davidovića in ministra Svetozara Pribičevića, dveh državnikov, ki imata največje zasluge za naš narod. Z burnim pritrjevanjem je bil sprejet njegov predlog, da se obema voditeljema pošljejo z zbora pozdravne brzojavke. Poslanec dr. Žerjav se je v prisrčnih besedah spominjal starine drja. Tavčarja in njegovih zaslug za demokratsko stranko in njene ideje. Njegov predlog, da se tudi drju. Tavčarju, ki vsled bolehnosti ni mogel osebno priti na zbor, pošlje pozdrav zaupnikov, je bil istotako sprejet s prisrčnim pritrjevanjem.

Popoldne ob 3. se je zborovanje nadaljevalo. Živahno pozdravljen je najprvo poročal poslanec Josip Reisner o uradniškem vprašanju.

POROČILO POSL. REISNERJA O URADNIŠKEM VPRAŠANJU.

Poslanec Josip Reisner je poročal o uradniškem vprašanju. V odboru za izdelavo uradniške pragmatike je on prvi podpredsednik in mu je poverjen velik vpliv pri tem delu. Uradniška pragmatika je v največji meri in v prvi vrsti zasluga demokratske stranke. Pri tem se pa mora naglašati, da pri ureditvi uradniškega vprašanja ne gre morda za korist kake kaste na škodo drugih stanov. Dobra uprava v državi sloni na dobrem uradništvu. In tudi vsi drugi stanovi so interesirani na dobri rešitvi uradniške pragmatike. Poštenemu in dobremu uradniku se mora zasigurati njegov obstanek v času njegovega službovanja in umirovljenja. Govornik nikdar opusti na primernem mestu povedati uradništvu tudi kaj bridkega, če je bilo treba. Izdatki za uradništvo zahtevajo velike vsote iz državne blagajne. Zamolčati ni mogoče dejstva, da se ti izdatki ne dajo več zvišati. Ako hočemo torej zboljšati gmotni položaj činovništva, je treba izvršiti revizijo glede števila. Nesporno imamo v nekaterih delih države preveč državnih nameščencev. Uradništvo se zaveda, koliko pozornost posveča demokratska stranka njegovemu vprašanju, v pravilni zavesti, da je činovniško vprašanje velika državna zadeva, da je od njega dobre rešitve odvisna dobra uprava Jugoslavije in s tem v mnogem oziru konsolidacija našega naroda. Demokratska stranka bo vse storila, da se to vprašanje reši čim preje. (Živahno odobravanje.)

ZAUPNICA POSLANCEM.

Po poročilu poslanca Josipa Reisnerja je gosp. Lovro Petovar predlagal zaupnico gg. poslancem demokratske stranke, zlasti ministru dr. Kukovcu, g. Reisnerju in g. dr. Žerjavu. Zaupnica je bila sprejeta soglasno in z velikim odobravanjem.

IZ DEBATE.

G. Josip Lenarčič je na to predlagal resolucijo, s katero se daje inicijativa, da se nemudoma pokrene valutno vprašanje i. s. v tem smislu, da naj bi se vpeljala zlata valuta z novčanicami polnega kritja. Za proučavanje tega vprašanja in za sestavo predlogov centralni stranki se je izbral odsek, ki ga tvorijo gg. Josip Lenarčič, Ivan Jelačin, dr. Steska, J. Tykač in Ivan Mohorič.

Predlog je bil sprejet.

Po predlogu g. urednika Spindlerja so bile soglasno sprejete sledeče

resolucije:

1. Zbor zaupnikov z ozirom na finančni položaj države, na veliko draginjo in stanje naše valute zahteva:

a) novi direktni davki naj se ne uvajajo, dokler se ne izvrši izenačenje starih. V kolikor se vsled različnosti davčnih sistemov izenačenje ne da naglo provesti, naj se postavke sorodnih davkov izravnajo tako, da bodo bremena povsod enaka.

b) odpravi naj se plačarina;

c) v svrho štednje naj se po strokovnih neinteresiranih organih izvrši revizija uradov vseh pokrajin, da se ugotovi, kolika je v vseh panogah državne uprave potreba uradnikov za redno reševanje poslov.

č) zlasti velika pozornost naj se posveti štedenju in kontroli pri državnih, posebno vojaških dobavah.

d) na vso moč naj se pospešuje domača industrija, prepove naj se uvoz luksusa in obdači še posebej. Uvozne carine naj se v zaščito domače industrije dvignejo zlasti napram deželam s slabo valuto, v kolikor to ne zadene konsumenta preobčutno.

e) na odločujoča mesta prometnega ministrstva naj se pozovejo izključno strokovnjaki, ki naj provedejo reorganizacijo železnic. Investicijski program naj se proširi.

II.

Zbor zaupnikov zahteva, da se srednjemu stanu posveča večja pozornost. Obrtnik in trgovec sta glavni davkoplačevalec in mora država storiti vse, da se moreta razvijati brez ovir. Glede delovnega časa zbor zaupnikov zahteva, naj se ne otežuje delo onim, ki hočejo delati. Protestira proti zahtevi, da bi se pri bolniškem in nezgodnem zavarovanju iznova zanemarilo sodelovanje delodajalcev z delojemalci na upravi. Odobrava uspeh svojih poslancev, da bo v novi ureditvi zastopstvo delojemalca in delodajalca enako razdeljeno. Taka uprava je v interesu vseh prizadetih, zlasti tudi delavstva.

Vabi obrtništvo, da se organizira v strokovnih organizacijah okrog stranke, ki bo na vso moč podpirala vsa upravičena stremljenja naše obrti.

III.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu, da se tudi JDS bavi z organiziranjem kmečkega stanu. Mneja je, da vsled dosedanjega cepljenja moči rastejo izgledi klerikalizma na deželi.

IV.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu in poslancem, naj nadaljujejo delo za čimprejšnje sprejetje službene pragmatike državnih nameščencev v zvezi z enotno ureditvijo njihovih prejemkov. Nujno je treba rešiti vprašanje prejemkov naših vpokojencev.

V.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu, da posveti posebno pozornost zasebnim nameščencem. Njihove strokovne organizacije naj se na vso moč podpirajo, zlasti pa stremljenje tega prevažnega stanu za zadovoljivim zavarovanjem za starost.

VI.

Akademik K. je obrazložil in predložil z ozirom na razširjen napačne vesti in na njih demagoško izrabljanje od strani klerikalcev in Brandnerja sledečo resolucijo:

«Zbor zaupnikov DS se izreka za popolno vseučilišče SHS v Ljubljani z vsemi štirim fakultetami (namreč pravniško, filozofsko, medicinsko in tehnično z montanističnim oddelkom). Vlada se poziva, da takoj izvede imenovanje legalno predlaganih profesorjev.

Vse te resolucije so bile sprejete z velikim odobravanjem in soglasno.

Nato je poročal dr. Žerjav o potrebnih sklepih z ozirom na

Reorganizacijo stranke.

Sklenilo se je izreči, da je vsled stopljenja demokratske stranke v edinstveno preko vse države segajočo organizacijo prestal statut JDS kot posebne stranke. Načelstvu se naroča, naj pošlje čim številnejšo delegacijo v Beograd na veliki strankin kongres. Na podlagi definitivnega strankinega statuta naj načelstvo izdela pravilnik kot navodilo za organizacijo demokratske stranke v Sloveniji. Do izvedbe te reorganizacije na temelju občega statuta se danes voli iz zbora zaupnikov neposredno nov izvrševalni odbor in načelstvo. Načelstvu se naroča, naj poživi strankino organizacijo na deželi s tem, da osnuje v vsaki občini krajevno organizacijo ali vsaj poverjeništvo. Posebna pozornost naj se posveti strokovnim organizacijam, ki so organizirane od pristašev stranke, zlasti pa trgovstvu in obrtništvu, privatnim in državnim nameščencem kakor tudi delavstvu. Stranka apelira na vse demokratsko misleče, naj se poprimejo dela brez ozira na osebnosti in naj pobijajo vsak poizkus cepljenja in notranjega slabljenja.

Na podlagi teh načel je zbor zaupnikov sprejel sledečo konstitucijo stranke:

NOVO NAČELSTVO STRANKE.

Predsednik dr. Vek. *Kukovec*, minister za soc. politiko, podpredsednik dr. Vl. *Ravnihar*, odvetnik v Ljubljani, Engelbert *Franchetti*, brivski mojster v Ljubljani, Ivan *Jelačin*, trgovec v Ljubljani, Luka Jelenc, šolski ravnatelj v Ljubljani. Člani: Josip *Reisner*, dr. Gr. *Žerjav*, poslanec, Anton *Jug*, predsednik okrajne organizacije JDS. v Ljubljani, dr. Ivan *Tavčar* star. (Ljubljani), dr. Karel *Triller*, ing. Fran *Tavčar*, dr. Ivan *Bole*, dr. Dinko *Puc*, dr. Albert *Kramer*, Rasto *Pustoslemšek*, Avgust *Petrič*, Simon *Praprotnik*, Josip *Turk*, dr. Josip *Klepec*, Albin *Adlešič*, Jos. *Breznik*, Fran *Marn*, Ivan *Benkovič*, Fran *Golov*, Ivan *Zupan*, Ivan *Mohorič*, dr. Fr. *Windischer*, Miroslav *Gregorka*, Igo *Štembov* (vsi v Ljubljani), Josip *Lapajne* (Cerklje), Anton *Grmek* (Krašnja), Ciril *Pirc* (Kranj), Ferdo *Poljšak* (Zagorje), dr. Rihard *Karba* (Kamnik), Ivan *Bricelj* (Štepanja vas), I. *Tori* (Ljubljana), Jos. *Goropevšek* (Trbovlje), Lovro *Petovar* (Ivanjkovci), Ivan *Rebek*, Vekoslav *Spindler* (Celje), Anton *Koder* (Murska Sobota), dr. Fr. *Lipold*, Ivan *Kejžar* (Maribor), dr. Tone *Gosak* (Ptuj).

IZVRŠEVALNI ODBOR.

Člani izvrševalnega odbora so 1. vsi člani načelstva, 2. pa še sledeči gg.: dr. Fr. *Jerala* (Škofja Loka), Milan *Jenčič* (Mengeš), Ferdo *Gradišnik* (Jesenice), Ivan *Kavčič* (Žiri), Ivan *Kuhar* (Dob), Fr. *Molavašič* (Hobovec), Lovro *Oblak* (Trata), Alojzij *Pegan* (Radovljica), dr. Beno *Sabothy* (Kranj), Anton *Skok* (Domžale), Jakob *Špicer* (Radovljica), dr. Josip *Tičar* (Ljubljana), Jos. *Borštnik* (*Krka*), Anton *Carli* (Žužemberk), Jos. *Flajšman* (Metlika), Vek. *Habjan* (Litija), Anton *Kuder* (Novo mesto), dr. Andr. *Kuhar* (Ljubljana), Maks *Lajovic* (Litija), Franc *Može* (Dvor), Karel *Müller* (Črnomelj), Josip *Oberstar* (Sodražica), Ivan *Rus* (Breže), Ferd. *Seidl* (Novo mesto), dr. Ant. *Schiffrer* (Ribnica), Jos. *Zupančič* (Trebnje), Mirko *Kosin* (Iga vas), Vladislav *Vilar* ((Pudob), Ivan *Benčina* (Stari trg), Alojz *Potočnik*, dr. Jos. *Lavrenčič*, Jos. *Dežman*, Fran *Remic*, Ivan *Pavšek*, Edvard *Roš*, Val. *Forič*, Ivan *Frelih*, Mirko *Urbas*, Anton *Zorec*, Ivan *Zakotnik*, I. *Lombar*, Franc *Medic*, Josip *Kozak*, Albert *Sič*, Ferd. *Ham*, Anton *Likozar*, Tinko *Urbančič*, Ivan *Gjud*, Peter *Šterk*, Milan *Cimerman*, Maks *Hrovatin*, Oto *Jeruc*, dr. Ant. *Švigelj*, dr. Oton *Fettich* (vsi v Ljubljani), dr. Mano *Dereani* (Celje), Jos. *Javornik* (Ig), Vinko *Ogorevc* (Škofja Loka), Miloš *Babič* (Hrastnik), Ivan *Bavkart* (Ljutomer), Alojz *Falež* (Račje), Ivan *Kitak* (Rog. Slatina), Fran *Kocbek* (Gornji grad), Alojz *Kukovec* (Lešnjica), Ivan *Prekoršek* (Celje), Ivan *Pleskovič* (Trbovlje), dr. Jos. *Pučnik* (Slov. Bistrica), Ivan *Ravšel* (Obrež), Vinko *Sel* (Konjice), Jakob *Vrečko* (Slov. Gradec), dr. Josip *Zdolšek*, dr. Ljud. *Stiker* (Brežice), dr. Fr. *Ilešič* (Zagreb), Jakob *Jesih* (Rudnik), Fr. *Kavčič* (Ljubljana-Privoz), dr. Ivan *Lah*, dr. Danilo *Majaron* (Ljubljana), Julij *Mazzele* (Gradac), dr. Ivan *Lavrenčič*, dr. Pavel *Pestotnik*, dr. Maks *Pirc* (Ljubljana), Valentin *Poljanšek* (Žiri), Ivan *Rus* (Loški potok), Viktor *Turnšek* (Ljubljana), Anton *Gnus* (Dol), dr. Ernst *Kalan* (Celje), dr. Karel *Koderman* (Marbor), dr. Fr. *Rozina*, Fran *Voglar*, Jakob *Zemljič* (Gornja Radgona), Jakob *Zadravec* (Središče), Fran *Kolenc* (Ljubno), Fran *Petelinšek* (Oplotnica), Ivan *Verdnik* (Meža), Fran *Presečnik* (Vransko), Matija *Marinček* (Šoštanj), Gvidon *Kaiser* (Dravograd), Anton *Cvetko* (Podčetrtek), Alojz *Baša* (Zidani most), Srečko *Rajner* (Rajhenburg), dr. Fran *Roš* (Laško), I. *Brumen* (Murska Sobota), Karel *Mavrič* (Gornja Radgona), dr. F. *Tavčar* (Središče), dr. Ivan *Fermevc* (Ptuj), dr. Milan *Gorišek* (Št. Lenart), dr. Avgust *Reisman*, dr. Leopold *Boštjančič*, Karel *Troha* (Maribor), I. *Zel* (Zrkovci), Karel *Cimperšek* (Sevnica), I. *Flere* (Kranjska gora), Ivan *Petrič* (Bled), Herman *Tomc* (Bled), dr. A. *Šabec* (Vrhnika), Jos. *Lenarčič* (Vrhnika), Janko *Levstik* (Zagorje), dr. I. *Romih* (Krško), dr. Vilko *Maurer* (Kočevje), Mijo *Grobotek* (Bohinjska Bistrica), Kristijan *Košir* (Dovje), Karel *Česnik* (Planina) in dr. Vinko *Železnikar* (Sovenjgradec).

Vse volitve so se izvršile soglasno, na kar je predsednik dr. Kukovec z zahvalo zaključil zbor s pozivom na složno delo.

•

PRVA SEJA NOVEGA NAČELSTVA.

Prva seja novoizvoljenega načelstva se vrši v torek dne 18. t. m. v strankini pisarni ob 15. uri.

Vprašanje ljubljanske madicinske fakultete.

To vprašanje je stopilo v nov štadij. V diskusijo, katero so prenapeteži naivneži in hujskači poskusili spraviti na politični tir, so vstopili sedaj slovenski dijaki, ki študirajo v Zagrebu. Oglasili so se z izjavo, ki je podpisana od slovenskih zagrebških akademikov brez razlike političnega naziranja in v kateri z veliko odkritosrčnostjo in stvarnostjo razpravljajo o ukinjenju ljubljanske in beograjske medicinske fakultete.

Zagrebški akademiki so za ukinjenje ljubljanske in medicinske fakultete. Tu ne bodemo raziskovali, ali so njihovi razlogi odločilni, priznati moramo le, da so stvarni. Dobrodelno se razlikujejo argumenti zagrebških naših akademikov, od argumentacije raznih ljubljanskih preceptorskih izvajanj. Razlogi, ki jih navajajo zagrebški akademiki proti beograjski in ljubljanski medicinski fakulteti, so sledeči: 1.) Pomanjkanje profesorjev - strokovnjakov. Otvarjamo nove visoke šole, a pri tem ne mislimo, kje naj dobimo profesorje in druga sredstva. Še na zagrebški medicinski fakulteti, ki je najpopolnejša v Jugoslaviji in znana kot zelo dobra (vsaj prvih pet semestrov) manjka profesorjev, posebno na kliniki. Umevno je, da je drugod v tem oziru slabše. Ne za tri, nego za eno medicinsko fakulteto imamo dobrih učnih moči na razpolago. Ljubljanski in beogradski medicinski profesorji naj bi šli v Zagreb, kjer naj bi bila res vzorna fakulteta, a tako se moči samo cepijo. 2.) Preveliki stroški, ki jih država ne more prenašati. Za medicinsko fakulteto ne zadostuje kot n. pr. za pravo par predavalnic in «basta». Tu treba najrazličnejših aparatov, zgradb, bolnic itd. V teh slabih časih, ko ni denarja niti za invalide, vpokojnike, vdove padlih itd., je nespametno in brezumno razmetavati denar, ki se ga težko pridobi, a lahko potroši. Da bi dala naša vlada samo del tistega denarja, ki bi ga dala za one institute, dijakom, da bi jim bilo omogočeno študirati tudi v drugih centrih Jugoslavije in po potrebi tudi v inozemstvu, bodo, upamo vsaj, vsi zadovoljni. 3.) Utrditev narodnega jedinstva. Z žalostjo konštatiramo, da je vedno manj Slovencev vpisanih na zagrebški univerzi. Ljubljana, Zagreb in Beograd kar tekmujejo med seboj, katero mesto bo imelo več visokih šol. Ali je treba tega?

Končno obsojamo nastop in resolucijo ljubljanske akademične omladine na njenj zadnji skupščini. Svojih zahtev naši tovariši ne morejo utemeljiti s tehtnimi razlogi; oni pa, ki jih navajajo, so zelo naivni in naravnost smešni. Naj jih v pratkem ovržemo:

Vpisi na drugih univerzah trajajo še vedno in ni treba radi tega leta izgubljati. Pri izvanrednih prilikah se lahko vpiše še do Božiča.

Smešna je trditev, da je 90% akademikov navezanih na Ljubljano. Gotovo se tu misli na gmotno stanje posameznikov. Koliko revnih slovenskih akademikov je v Zagrebu, pa le shajajo in ni jim treba radi tega hoditi v Ljubljano. Ubožnemu in marljivemu dijaku gre vlada povsod na roke in ne dela razlike med posameznimi mesti. Reven dijak ima tudi v Zagrebu pogodnosti pri hrani in stanovanju kakor v Ljubljani. Momentalno res tu vlada stanovanjska kriza, ki bo pa v kratkem prestala, ko se dogradi novi akademski dom (v decembru). Osrčite se in ne čepite vedno doma pri svojih mamicah. Pomnite, da je življenje največja šola, iz koje črpamo loka in bogatih izkustev za bodočnost.

Apeliramo na vse slovenske tovariše. Njih dolžnost je, da pridejo na naš jug. Cilj bomo dosegli, če bomo imeli močno in nerazdružljivo voljo.

Zagrebški slovenski akademiki.

(Slede podpisi.)

Politične beležke

+ **Za ljubljanskega podžupana** kandidirajo, kakor se čuje, narodni-socijalci bančnega uradnika Rika Juga. G. Babnik, ki je napel vse sile, da bi bil prezentiran za podžupana, češ, da ima za NSS. v Ljubljani največ zaslug, je torej propadel.

+ **Prijave za strankin zbor v Beogradu.** Oni somišljeniki JDS, ki se nameravajo udeležiti glavnega zbora demokratske stranke dne 30. oktobra v Beogradu, naj nemudoma pošljejo svoje prijave tajništvu JDS v Ljubljani, Narodni dom.

Naročajte dnevnik „Jutro“!

Domače vesti

* *Jugoslovanska demokratska starešinska organizacija v Ljubljani.* Starešinska organizacija demokratske stranke ima svoj redni letni občni zbor v četrtek dne 20. t. m. ob pol 6. uri zvečer v tajniških prostorih demokratske stranke v Narodnem domu v Ljubljani. K številni udeležbi vabi odbor.

* **Protestni shod ob obletnici koroškega plebiscita v Mariboru.** V nedeljo dopoldne se je vršil na Glavnem trgu v Mariboru povodom obletnice plebiscita na Koroškem velik protestni shod, katerega se je udeležilo nad 3000 oseb. Shodu je predsedoval prof. Ribarič, ki je podal sliko, kako se godi našim ljudem pod nemškim režimom na Koroškem. Dalje so govorili predsednik Gosposvetskega Zvena v Ljubljani, dr. Oblak, dr. Medved in gdč. Ježovnikova, ki je pozivljala ženstvo, naj z vsemi močmi pomaga zasužnjenim bratom onstran Karavank. Končno je pevski zbor «Drava» zapel par narodnih pesmi, nakar je bilo zaključeno lepo uspelo zborovanje.

* *Vojaška vest.* Ministrski svet je sklenil, da nosi 6. pešpolk »Prestolonaslednika Aleksandra» odslej naziv: «6. pešpolk kralja Aleksandra».

* *Upokojen* je Angel Hribar, nadkomisar pri oddelku za socijalno skrbstvo v Ljubljani.

* *Granata pred novim kraljevskim dvorom.* Kakor znano, je leta 1914., ko so Nemci s težkimi topovi začeli obstreljevati Beograd, udarila granata pred kraljevski dvor. Zarinila se je šest metrov globoko v zemljo. Nedavno se je na tem mestu napravil nov uličnì hodnik, ni se pa odstranila granata. Sedaj so granato izkopali. Bila je 105 kilogramov težka.

* **Našim Primorcem.** Klub «Soča» sporoča z ozirom na razne notice, ki so v zadnjem času izšle v časopisju in ki so razpravljale o vojno-odškodninskih zahtevkih onih Primorcev, ki so postali državljani naše države ali pa vsaj optirali zanjo, da je on prevzel nalogo zbrati ves tozadevni statistični material ter ga potem predložiti vladi. V to svrho je naročil klub «Soča» primerne tiskovine. Čim bodo gotove, bo to objavljeno potom časopisja. Opozarjamo pa že sedaj, da ima ta akcija kluba «Soče» za enkrat samo informativen pomen in da z njo še zdavnaj ne bo našim rojakom zasigurana kaka odškodnina. Kakor hitro bo material zbran, bo treba zainteresirati za to vprašanje vse naše politične in diplomatične kroge.

* **Predavanje dr. Ilešiča v Litiji.** Vseučiliški profesor dr. Ilešič predava v nedeljo dne 23. oktobra v prid javne knjižnice v Litiji «O potovanju po južnih krajih naše kraljevine». Predavanje se prične ob pol 20. uri v Sokolskem domu.

* *Novi župan občine Celje okolica,* so cijalni demokrat Hrastnik, je bil v soboto zaprisežen in je prevzel svoje posle. Zvečer mu je priredilo prebivalstvo bakljado v predmestjih Celja. Na občinski hiši ste bili razobešeni državna in rdeča zastava.

* *Ljudsko vseučilišče v Celju.* Zadnje dni je priredil odbor, ki vodi predavanja, v kinu Gabrjah sedem prevadanj o pegavici s filmi, katere je dal na razpolago zdravstveni odsek v Zagrebu. Predavanj se je udeležilo 2400 oseb, v prvi vrsti delavstvo.

* *Smrtna kosa.* V Celju je umrl dne 5. t. m. bivši trgovec Wambrechtsammer, v Kapelah pri Brežicah pa dne 14. t. m. gostilničarka Elizabeta Zorčič. Blagi mamici, ki je marsikomu drage volje priskočila na pomoč, blag spomin!

* *Proti zlorabam na pošti.* Iz Beograda se brzojavno poroča: Ker neprestano prihajajo pritožbe, da poštni uradi sami odpirajo pisma z devizami, je namestnik finančnega ministra storil potrebne korake, da se ta nedostatek odpravi ter da morajo take pošiljetve imeti privolilo devizne centrale.

* **Abiturientski tečaj drž. trgovske akademije.** Predavanja na tem tečaju se pričnó v sredo dne 19. oktobra ob osmih zjutraj (Aškerčeva ulica št. 9, II. nadstropje na levo). — Ravnateljstvo.

* **Društvene veselice.** Vsled razpisa pokrajinske uprave razglaša policijsko ravnateljstvo v Ljubljani glede dovoljenja veselic nastopno: Prošnjo za prireditev društvenih veselic, plesov, družabnih večerov itd. mora predložiti društveni predsednik, oziroma njegov namestnik. Druge veselice, kakor društvene se sploh ne bo dovolilo. Prošnja mora vsebovati: čas in kraj prireditve, točni spored in natančni naslov prireditelja. Ako bi se nameravalo raztegati prireditev čez določeno policijsko uro, mora osebno prositi gostilničar, ki bo izvršil v dotičnih prostorih povodom prireditve gostilničarsko obrt, za podaljšanje policijske ure. Prošnja mora vsebovati: čas in povod podaljšanja policijske ure in natančni naslov. Drugim kakor koncesioniranim gostilničarjem, oziroma oblastveno odobrenim namestnikom se podaljšanje policijske ure ne more dovoliti. Vsaka omenjenih prošenj, mora biti vložena 8 dni pred prireditvijo, je podvržena kolekov 2 dinarjev in mora biti vsaki priložen kolek za rešitev v znesku 5 dinarjev.

* **Poroka.** V nedeljo sta se poročila v Mariboru uradnik južne železnice Fran Sokličič in gdč. Milena Zechner, tudi uradnica južne železnice.

* **Kolo jugoslovanskih sester ima svojo** redno sejo v četrtek dne 20. oktobra ob 3. uri popoldne v društveni sobi Šolski drevored, II. nadstr. Zaradi važnega obširnega sporeda prosim najboljše udeležbe! Pridite pa tudi članice, da sledite novim poročilom!

* **Razširjenje mariborske bolnice.** Zbor primarijev mariborske javne bolnice je poslal članom občinskega sveta okrožnico, v kateri naglaša potrebo, da se prepusti Dijaški dom zdravstvenemu odseku za Slovenijo v svrho razširjenja mariborske javne bolnice. Zdravniški zbor izdeluje velikopotezen načrt za razširjenje bolnice. Proračun znaša okoli 50 milijonov kron.

* **Za Jugoslovensko Matico.** Povodom sestanka učiteljakih 40- in 41letnih jubilarjev mature mariborskega učiteljišča se je nabralo pri skupnem obedu v Grajski kleti v Mariboru na predlog tovariša A. Porekarja za Jugoslovensko Matico znesek 310 K.

* **Pomladni pozdrav.** Prijatelj lista nam je poslal danes lepo kitico sloča, razcvetelega na Veliki Planini. Sloč, ki cvete v maju in juliju, še nikdar ni cvetel na naših planinah v oktobru.

* **V morju utonil.** Nedavno smo poročali, da je pri Dubrovniku v morju utonil kapitan obmejne trupe Franjo Šprah, rodom iz Štajerske. Iz Gruža nam sedaj poročajo, da je bil Šprah kaplar, ne kapitan obmejne trupe.

* **Glas iz občinstva.** Pišejo nam: Pri nas je še izza vojnega časa ostala navada, ne vem če v povzdigo javne higijene, da pometajo (ali razmetajo?) po ljubljanskih ulicah prah še vedno z veliko vnemo preko dneva, s posebno gorečnostjo pa opoldne ko gredo ljudje domov in zjutraj, ko se otroci odpravljajo v šolo. Pripetilo se mi je oni dan, da sem se pri belem dnevu zaletel v svojega nečaka, ker ga v oblakih prahu, ki so jih povzročili «čistilci» naših ulic, nisem mogel videti. Ali se temu ne bi dalo odpomoči? Vsakemu pometaču spopolniti njegovo orodje z eno škropilnico, da bi poškropil oni del ceste, kjer bo potem pometal, da ne bo ljubljansko občinstvo za prebavo po zajutreku in pripravo na kosilo požiralo na debelo cestni prah.

Ljubljančan.

* **Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani,** opozarja, da se vrši prihodna javna odborova seja v sredo dne 19. oktobra ob 20. uri v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritličnо, desno.

* **V mariborski stanovanjski urad** sta imenovana kot zaupnika SLS prof. Vesenjak in Franjo Žebot.

* **Prašič ga je ugriznil.** Kanocijan Krušnik, bajtar na Brezjah pri Krtini je pomagal prodane prašiče nakladati. Pri tem pa ga je eden močno ugriznil v levo roko, tako da se mora zdraviti v deželni bolnici.

* **Smrt na lovu.** Janez Jerina, oskrbnik pri veleposestniku Galetu v Bistri pri Vrhniki, je šel na lov nad Ilešake. Ker pa ga ni dobro pogodil, ga je na tleh ležečega udaril še s kopitom puške. Pri tem pa se je puška sprožila ter ga je strel zadel naravnost v trebuh. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer pa je podlegel težki poškodbi.

* **Pod voz je padla.** Frančiška Zupančič, žena hišarja iz Račice pri Zidanem mostu je peljala voz drva iz gozda po hribu navzdol. Pri hoji pa je stopila na neko skalo in padla tako nesrečno, da sta ji šla obe kolesi čez levo nogo in ji zdrobila kosti.

* **Roparski napad.** Mesarski pomočnik Franc Strasser, uslužben pri mesarju Vlahoviču v Mariboru, se je v nedeljo ponoči precej vinjen vračal po Meljski cesti proti domu. Na potu se mu je pridružil neznan človek, s katerim sta se mirno razgovarjala in šalila. Ko sta prispela v Aleksandrovo ulico, mu je neznanec nenadoma potegnil iz žepa usnjato listnico in nato pobegnil. V listnici je bil tisočdinarski bankovec, dalje nekaj drobiža in razne vojaške listine.

* **Pretep pred gostilno.** Josip Turk, mestni delavec v Ljubljani, je šel v gostilno «pri Štajercu» na Selu. Tam je dobil neko dekle in se začel z njo pomenkovati, parkrat sta se tudi zasukala. Ko se je šel Turk pred gostilno hladit, prišel je za njim nek soplesalec ter mu prepovedal, da ne sme ne govoriti in ne plesati s dekletom. Turk se za prepoved ni brigal, ter je šel vnovič z dekletom plesat. Fantje so ga sicer pustili pri miru, toda ko je odhajal, se je zakadilo 6 fantov za njim in so ga začeli z noži obdelovati. Dobil je nevarne ubodljaje po hrbtu in glavi.

* **Tatvine in vlomi.** Pred par dnevi je bil izvršen vlom v Gasilski dom v Godešičah. Tat je bil toliko nepreviden, da je z vžigalico v rokah stikal v škrinji za denarjem, ki ga pa ni dobil. Pač pa so se pri tej priliki vneli v škrinji se nahajajoči dokumenti, pri čemer je zgorelo potem tudi 6 gasilskih čelad. Tatovi so odnesli s seboj več slamnikov, nekaj usnja in mila. — V Dolnjem Logatcu je bil ukraden posestniku Pavlu Stritarju 10 tisoč kron vreden gonilni jermen, perici Jerici Praznik iz Daljne vasi pri Rudniku za 2550 K perila in denarja, posestniku Francu Erjavcu v Vižmarjih pa za 2000 K perila.

* *Misteriozen zločin.* V Sarajevu se je te dni razširila vest, da je v Han Pijesku od kačakov težko ranjen sarajevski veleposestnik Šomek. Policija je prejela dve brzojavki. V prvi poroča nekdo, da je Šomek težko ranjen na desni nogi, v drugi pa se poroča, da se je ustrelil nadstražnik Pajo Zarić potem, ko je težko ranil Ljubico Škoro in Viktorja Šomeka. Zadeva je zelo misteriozna, vsled tega je odposlana posebna komisija v Han Pijesak, da na licu mesta izvrši preiskavo.

* **Bukev mu je zdrobila nogo.** Lorenc Ravnik, posestnik iz Ravna v Bohinju, je sekal v gozdu bukve. Pri podiranju pa se ni mogel pravočasno umakniti, tako da mu je padla bukev na desno nogo in jo zlomila.

* *Grozen roparski umor.* V Žičah pri Konjicah se je izvršil dne 12. t. m. grozen roparski umor. Windischgrätzov lovski oskrbnik Sever se je vračal od trgatve z Bizeljskega od večernega vlaka ob pol sedmi uri iz Loč na svoj dom v Špitalič. V Žičah pa je bil zavratno napaden in oropan. Morilec ga je udaril s težkim kladivom trikrat po glavi, nato mu je pa še prerezal vrat in ga vlekel s ceste v jarek, kjer ga je oropal. Umorjenega so našli šele prihodnji dan. Ta zagonetni umor je silno razburil ljudstvo, tembolj, ker ne pomnijo niti najstarejši ljudje v tem kraju kaj sličnega. Umor se je izvršil ob mesečini med 7. in 8. uro na cesti, ki je v tem času še vedno obljudena, komaj streljaj daleč od hiš. Po drugih vestih pa je bil nesrečnež do 11. ure ponoči v neki gostilni v Žičah in se je torej šele takrat vračal domov. Upamo, da bodo oblasti energično posegle vmes in zasledovale predrznega morilca, da se ljudstvo pomiri.

* *Avtomobilska nesreča.* V Zagrebu je v soboto zvečer avtomobil grofa Bombellesa povozil nekega okoli 50 let starega moškega, katerega je avto z vso silo vrgel na cestni tlak, pri čemer si je neznanec razbil glavo ter je na mestu obležal mrtev. Identiteta ponesrečenca se še ni mogla dognati.

* *Gozdni požar v Gozdniku pri Trbovljah,* ki je nastal pred par dnevi, še sedaj ni pogašen. Do sedaj je pogorelo 50 do 60 oralov gozda, med tem 10 oralov novih nasadov. Ogenj je zanetil neki kmet, ki je pekel v gozdu krompir. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo poklicano na pomoč vojaštvo, ki je ogenj lokaliziralo. Da je mogel požar tako dolgo trajati in se tako razširiti, so krivi krajevni faktorji, ki niso pravočasno obvestili o nesreči politične oblasti.

* **Vse Srbe je treba pobiti,** je vpil v nedeljo v vinjenosti mizar južne železnice v Mariboru, Simon Žižek. Bil je aretiran in ovaden sodišču.

* **Tatvina.** Na Jugoslovanskem trgu v Mariboru stanujočemu Mihaelu Grobinu so bila med prevozom s kolodvora ukradena z voza 4 rezila za slamnoreznico.

* **Zamenjan površnik in klobuk.** Siv klobuk in drap (rjavi) površnik z monogramom I. I. Z. je bil zamenjan na zabavnem večeru Društva tiskarjev v «Unionu», dne 16. oktobra. Dotični gospod se naproša, naj ga blagovoli oddati I. Zormanu v opernem gledališču.

* **ITO-pasta krasno čisti zobe in odstranjuje zeleni rob na zobeh. Dobi se povsod.**

*

PROSLAVA PETINDVAJSETLETNICE «DOBRODELNEGA DRUŠTVA TISKARJEV».

«Dobrodelno društvo tiskarjev» v Ljubljani je proslavilov nedeljo v hotelu «Unionu» svojo petindvajsetletnico. Dopoldne je bilo slavnostno zborovanje, ki ga je otvoril društveni predsednik g. O. Planinc s pozdravom gostov in članstva. V imenu hrvatskih tiskarjev sta govorila gg. Židan in Linhart iz Zagreba. Slavnostni govornik je bil g. I. Mlinar. Iz njegovega govora posnemamo, da je bil ustanovitelj društva v letu 1896. g. A. Gregorec, sedaj v Novem mestu. Društveni ustanovni občni zbor se je vršil dne 29. septembra 1896. Društvo je opravilo v prvem četrtletju svojega obstoja mnogo dela, ki ga ni kazalo svetu in za katero vedo le tisti, ki so pri društvu sodelovali. Društvo je podpiralo s svojimi skromnimi sredstvi po možnosti ves čas potrebne člane in njih zapuščence. V dosego svojega namena je prirejalo večkrat veselice, zlasti pa so še v dobrem spominu nekdanje društvene božičnice. Slavnostni govornik se je spominjal uspešnega delovanja obeh najstarejših društvenih funkcionarjev, O Planinca in A. Streklja, katerih prvi je predsednik društva izza ustanovitve, drugi pa društveni blagajnik od leta 1900. Oba gospoda so pozdravili zborovalci z živahnimi «živio»-klici. G. I. Mlinar je zahvalil ob koncu svojega govora vse, ki so društvo podpirali ali zanj delovali ter izrekel željo, da bi procvitalo društvo še naprej tako, kot do sedaj in da bi članstvo tudi odslej z vso marljivostjo skrbelo za društven napredek.

G. A. Gundrum je orisal nato uspešno delovanje g. predsednika Planinca, mu v imenu društvenikov čestital k redkemu jubileju ter mu poklonil lovorjev venec.

G. I. Matičič je čestital predsedniku v imenu «Društva grafičnega delavstva za Slovenijo», povdarjajoč njegove velike zasluge nele za «Dobrodelno društvo», ampak za organizirano tiskarsko delavstvo sploh, za kar se mu je najtopleje zahvalil. Nadalje se je spominjal govornik s prisrčnimi besedami tudi nad 21letnega uspešnega in nesebičnega delovanja blagajnika A. Streklja. Ves govor so navzočni zborovalci spremljali z viharnimi ovacijami. Ko sta izrekla g. predsedniku oba zagrebška odposlanca svoje čestitke in ko je bilo naročeno odboru, da pozdravi brzojavno ustanovitelja društva g. A. Gregorca, je zaključil predsednik slavnostno zborovanje.

Zvečer se je vršil v dvorani hotela «Union» zabavni večer z izbranim vsporedom in sodelovanjem prvih moči ljubljanske opere in drame. — Večer je potekel jako zabavno in pokazal, da veža «črna umetnost» splošnih simpatij v vseh krogih ljubljanskega prebivalstva.

Sport

USPEHI LJUBLJANSKE KOLESARSKE «ILIRIJE» V ZAGREBU

Hrvatski klub biciklistov «Sokol» v Zagrebu je priredil v nedeljo dne 16. t. m. na dirkališču v Černomircu velike medklubske in motocikliške dirke. Zanimanje za to prireditev je bilo veliko, prijavilo se je 43 najboljših jugoslovanskih dirkačev. Motociklistov se je prijavilo 16.

Glavna kolesarska dirka se je vršila v spomin v svetovni vojni padlega najboljšega kolesarja-prvaka Franjo Gregl-a.

Pri glavni dirki je startalo 10 najboljših tekmovalcev. Zmagal je Šolar (kol. klub «Ilirija») v 19 min. 22 sek. drugi je bil Pavlija (Sokol Zagreb) v 19 min. 23 in ena petina sek., tretji Sovič (Gradjanski, Zagreb), četrti Kosmatin Josip (kol. klub Ilirija)

Mnogobrojno občinstvo je pazljivo sledilo razvoju cele tekme. Takoj od starta je prevzel vodstvo Pavlija, v drugem krogu je vodil Šolar, v tretjem Šnidaršič dva nadaljna kroga je vodil Pavlija, dalje sta menjaje vodila Šolar in Kosmatin. Pričetkom predzadnjega kroga je prevzel vodstvo Sovič ter je z ostrim tempom vzbudil pozornost gledalcev. Vzdržal je v tem tempu do zadnjih 500 m na kar se je pričela odločilna borba med Šolarjem, Pavljem in Šiškovičem. V krasnem spurtu je zmagal Šolar pred Pavlijo in Sovičem.

Pri utješni vožnji na 1800 m je startalo 16 dirkačev. Prvi Ogrin (kol. klub Ilirija, Ljubljana) v 3 min. 15 sek., drugi Cesarič (Sokol) v 3 min. 16 sek., tretji Žnidaršič (Sokol). V obeh glavnih kolesarnih tekmah sta zmagala člana kol. kluba Ilirije, Ljubljana.

Motociklistična dirka se je vršila v treh skupinah. V odločilni dirki na 10 km so startali: Sotler, Triumph 4 HP, Kunej, Excelsior 9 HP in Šterban, F. N. 1 in pol do 2 HP. Zmagal je Sotler Rupert v 11 min. 39 sek. Kunej je imel že v 5 krogu defekt, kot drugi je prispel na cilj Šterban.

Veliko zanimanje je vzbudila tekma med motociklistom in avtomobilom na 10 kilometrov daljave. Zmagal je Sotler v 10 min. 44 sek. pred avtomobilom Laurin Klement, katerega je vodil Novak, ki je zaostal skoro za pol kroga za motociklom ter je prevozil progo v 11 min. 19 sek. Kot zaključek dirke se je vršila tekma med konjem «Leo» (lastnik g. Funk, Zagreb) ter kolesarjema Pavlijo in Sovičem na daljavo 1800 m. Takoj od starta se je «Leo» v ostrem tempu od obeh kolesarjev odtrgal ter v najkrasnejšem diru prevozil skozi cilj v 2 min. 49 sek. ter zmagal pred kol. Sovičem za časovno daljavo 10 sek.

Ljubljanska kolesarska «Ilirija» kaže krasne napredke in bo kmalu v stanu častno zastopati jugoslovanski kolesarski sport tudi pri mednarodnih tekmah.

*

Nogometne tekme dne 16. t. m. V nedeljo se je vršilo v Ljubljani pet javnih nogometnih tekem, v katerih je nastopilo 110 nogometašev. Razven tega so priredila celo vrsto tekem malinna, nepriznana moštva, o katerih nogometni podsavez ne vodi evidence. Rezultati petih prvenstvenih tekem so: Ilirija : Primorje 7:1 (3:1), koti 7:0. Tekma je nudila dober sport in bi zaslužila večji interes od strani publike. Obe moštvi sta bili v dobri kondiciji. Primorje je storilo vse, da doseže čim častnejši rezultat, vendar ga je Ilirija v vseh ozirih znatno nadkriljevala. V prvem polčasu je bilo Primorje pač nasprotnik, ki se ga ni smelo podcenjevati, v drugem polčasu pa je gospodarila na prostoru absolutno Ilirija. Tudi v tekmi rezervnih moštev je zmagala Ilirija v razmerju 2:0. — Hermes : Ljublj. akad. sportni klub 4:1 (polčas 0:0, koti 1:5). — Svoboda Ljubljana : Svoboda Moste 2:1 (polčas 1:1, koti 10:4). — Slavija : Jadran rez. 1:1. — Ljubljanska Svoboda in Hermes se bojujeta za prvenstvo drugega razreda; oba imata doslej enako število točk in enako razmerje golov. Odločitev pade prihodnjo nedeljo, ki je obenem zaključni termin za prvenstvene tekme drugega razreda.

Gospodarstvo

STANJE ŽITNEGA TRGA.

Zagreb, 16. oktobra.

Slabo stanje naše valute zelo slabo vpliva na cene naših žitaric, ki naraščajo v isti meri, kakor pada naša krona v Zürichu. Prejšnji teden so cene močno zrastle. Tega zla ne morejo preprečiti nikake odredbe in je treba samo počakati, da se naša krona zopet popravi.

Pšenica se je tržila prejšnji teden po 1060 do 1080 s tovornih postaj. Z donavskih postaj se je tržila celo po 1100 do 1120 K. Navzlic visokim cenam so ponudbe male, kar vzbuja sumnjo, da je blago že v trdnih rokah. Dovoze ovira deloma tudi delo na polju.

Povpraševanje po ječmenu je majhno. Na trg je prihajalo večinoma blago srbskega in bosanskega izvora, ki se je kot manj vredno nakupovalo samo pri nujni potrebi. Cena ječmenu je bila okoli 800 K, pariteta Beograd.

Trgovina z ovsom je bila prejšnji teden živahna. Za lepše blago se je plačalo 800 do 830 K, pariteta Zagreb. Bosanski in srbski oves se je ponujal za 50 do 80 K cenejše, vendar se je malo kupoval.

Po koruzi, stari, je bilo mnogo povpraševanja. Plačala se je po 870 K s tovorne postaje. Največjo ceno je dosegla koruza z 950 K ab Zagreb. Nova koruza, ki še ni sposobna za mletje, se je ponujala po 680 K s tovorne postaje, dobava v novembru in decembru. Kupčijskih zaključkov je bilo malo.

Trgovina z moko je skoro počivala, zato cene moki niso v nikakem razmerju z žitnimi cenami. Iz baških mlinov se je ponujala moka št. 0 še vedno po 15 do 15.20 K za kg. Tem nizkim ponudbam je krivo pomanjkanje vagonov, vsled česar imajo mlini prenapolnjena skladišča.

Trgovine s fižolom ni bilo. Cene notirajo samo nominelno, in sicer: lanski siv fižol 800 do 850 K, beli fižol 950 do 1000 K, letošnji fižol 1050 do 1100 K.

Izvaža se malo. Ako bo naša valuta še nadalje padala, bodo naša žita dosegla kmalu izvozno pariteto in bodo sposobna za konkurenco na svetovnem trgu. To velja zlasti za pšenico, ječmen, oves in moko, dočim so za koruzo slabi izgledi.

= **Konstituiranje zagrebškega borznega sveta.** V četrtek se je vršila konstituirajoča seja zagrebškega borznega sveta, na kateri so bili izvoljeni: za predsednika g. Dušan Plavšič, za podpredsednika gg. Stjepan Gavrilović in S. D. Aleksander. V razsodišči odbor so bili izvoljeni: za predsednika dr. Stanko Šverluga in za podpredsednike gg. S. A. Aleksander, Milan Milič in Herman Kraus.

= **Nova železniška tarifa.** Na konferenci delegatov vseh železniških direkcij, ki se je vršila te dni v Ilidži pri Sarajevu, se je razpravljalo o novi železniški tarifi, ki stopi v veljavo dne 1. januarja prihodnjega leta.

= **Konkurz banke.** Nad «Dalmatinsko banko d. d.» v Cavcatu je otvoren konkurz. — Istotako je otvoren konkurz nad imovino Rudolfa Čejokana, trgovca v Cavcatu.

= **Reorganizacija Narodne banke SHS.** Finančni minister dr. Kumanudi je na potu skozi Zagreb v London izjavil uredniku «Riječi», da se namerava Narodna banka SHS reorganizirati. Narodna banka SHS, ki je bila doslej samo emisijski zavod, dobi tudi devizni oddelek.

= **Izvoz Drobnice.** Iz Beograda poročajo: Gospodarsko-finančni komite je dovolil izvoz 30.000 ovac in 20.000 ovnov, in sicer preko Gjevgjelija 20.000, preko Bitolja 10.000, preko Gruža 6000, preko Bakra 6000, preko Rakeka 3000, preko Jesenic 6000 in preko Maribora 3000 komadov.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 185 — 188, Bukarešta 204 — 206, Milan 1065—1095, London 1045 — 1055, Newyork 274, Paris 1930 — 1950, Praga 302.50 — 304.50, Švica 5100, Dunaj 12.50 — 13, Budimpešta 41.50 — 42, valute: dolarji 265 — 271, avstrijske krone 13 — 14, rublji 9, napoleoni 900, marke 185, lire 1050 — 1070.

Trg. obrtna banka 235 — 240.
Hrv. eskomtna banka 670 — 678.
Brodska banka 400 — 410.
Ja[illegible] 1300.
[illegible] — 505.
Ljub. kreditna banka 860.
Praštediona 5120 — 5150.
Rečka pučka banka 400 — 405.
Narodna banka 520 — 530.
Srpska banka 700 — 705.
Goranin 600 — 620.
Gutman 1475 — 1500.
Nar. šumska industrija 580 — 590.
Našička industrija drva 505 — 525
Slavonija 685 — 715.

Beograd, valute: dolarji 65, leji 53, devize: London 257, Pariz 485, Ženeva 1256, Praga 75.25, Dunaj 3.05, Berlin 46, Milan 260, Budimpešta 4.50.

Zürich, devize: Berlin 3.20, Newyork 5.32, London 20.55, Pariz 38.60, Milan 21.60, Praga 5.70, Budimpešta 0.77, Zagreb 1.85, Bukarešta 3.85, Varšava 0.12, Dunaj 0.24, avstrijske žig. krone 0.21.
Banka za Primorje 800.

Dunaj, devize: Zagreb 898.90 — 902, Beograd 3590 — 3610, Berlin 1622—1628, Budimpešta 393.50 — 396.50, Bukarešta 1937 — 1945, London 9990 — 10.010, Milan 9940 — 9960, Newyork 2613 — 2617, Pariz 18.780 — 18.820, Praga 2722—2728, Sofija 1645 — 1655, Varšava 61 — 63, Zürich 48.975 — 49.025, valute: dolarji 2588 — 2592, leji 1595 — 1605, marke 1627 — 1633, funti 9.940 — 9.960, francoski franki 18.680 — 18.720, lire 9.790 — 9.810, dinarji 3580 — 3600, poljske marke 69.50 — 71.50, leji 1945 — 1955, švicarski franki 48.875 — 48.925, češke krone 2607 — 2703.

Vremensko poročilo

Ljubljana 306 m nad morjem.

Dan	Čas opazovanja ob uri	Stanje barometra v mm	Temperatura po C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
17. okt.	7.	747·4	3·3	sl. vzh.	megla	0·0
	14.	744·9	17·1	„	jasno	
	21.	745·6	11·0	„	„	

Srednja včerajšnja temperatura 10·3, normalna 10·2.
Vremenska napoved: lepo, hladno vreme

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Draginjska anketa pri pokrajinski upravi

Ljubljana, dne 17. oktobra 1921.

Danes dopoldne se je vršila v knjižnici palače pokrajinske uprave anketa o pobijanju draginje. Ankete so se udeležili med drugimi šef oddelka ministrstva trgovine in industrije sekc. sv. dr. Marn, za oddelek za kmetijstvo svetnik Rohrmann, mestni trž. nadz. S. Piemelj, za Zvezo industrijcev predsk. D. Hribar ter inženir Suklje in tajnik dr. C. Pavlin, za trgovsko zbornico predsednik Knez, podpredsednik I. Jelačin ml. in tajnika I. Mohorič in dr. Pless, za Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah glav. ravnatelj Noot in tajnik dr. Pavliček, načelnik Zveze obrtnih zadrug Eng. Franchetti, za Splošno gospodarsko zadrugo za Slovenijo nadzornik Iv. Zupan, za Gospodarsko poslovalnico južne železnice, inspektor južne železnice Fran Planinšek, predsednik trgovskega gremija v Mariboru Vilko Weixl, predsednik trgovskega gremija v Radovljici L. Fürsager, predsednik trgovskega gremija Ljubljana-okolica Fran Žebal, za Kmetijsko družbo za Slovenijo predsednik Gustav Pirc, za Trgovsko zbornico v Celju Rudolf Strnecki, narodni poslanec prof. Josip Reisner, predsednik Osrednje Zveze javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo, ravnatelj dr. Pipenbacher za Nabavljalno zadrugo državnih nameščencev, za Socialno gospodarsko in kulturno žensko društvo njega predsednica ga. Alojzija Štebi, za Kolo jugoslovanskih sester gospe Tilka dr. Zbašnikova in Ruša prof. Santlova, za Krščansko žensko društvo gospe Mara dr. Brejčeva in Fina Menardi, za Splošno žensko društvo gospe Antonija Gogala in Natalija Kermavner, za Zvezo jugoslovanskih železničarjev Fran Rupnik in I. Medved, za Društvo zasebnih nameščencev Fran Orehek, za Narodno socialno zvezo tajnik Vladimir Kravos, za Slovensko krščansko socialno zvezo tajnik Ivo Peršuh, za Jugoslovansko strokovno zvezo August Cvikl, nadalje gg. Klemenčič, trgovec v Kamniku, C. Tekavčič, prokurist tvrdke I. C. Mayer, Leo Souvan, šef tvrdke Fran Ksaver Souvan, Konrad Hübscher, trgovec v Laškem, Janko Tavčar, A. Šarabon, trgovec v Ljubljani in M. Cuček, trgovec v Ptuju.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je otvoril anketo s kratkim nagovorom, v katerem je raztolmačil pomen in namen ankete ter izročil predsedništvo ankete g. vladnemu svetniku Dermastia. Na anketi, ki je trajala od 9. dopoldne do 1. popoldne, se je razvila živahna debata, katere so se udeležili skoraj vsi prisotni in na kateri so zastopniki trgovstva, industrije, poljedelstva, konsumnih in nabavljalnih zadrug, žens. organ. javn. nam. in drugih socialnih in gospodarskih korporacij, razložili svoje stališče z ozirom na vedno naraščajočo draginjo življenjskih potrebščin. Stvarna razpravljanja so bila v sporazumu z vsemi navzočnimi resumirana v naslednjih resolucijah:

I. Resolucija, ki jo je predlagal mestni tržni nadzornik g. Slavko Piemelj, se glasi:

«1. Pokrajinska uprava naj doseže sporazum med slovenskimi poslanci v svrho skupne demarše vseh strank v Beogradu za revizijo naše agrarne politike v sledečih točkah:

a) izvoz naj se uredi z regulačno carino tako, da obdrži domači trg stabiliteto cen najvažnejših življenjskih potrebščin. Carina na živila naj služi kot najprimernejši davčni sistem produktivnih slojev;

b) odpravi naj se predpis osiguranja tuje valute; izvoz naj se dovoli izključno le proti plačilu v našem denarju;

c) v preprečitev pomanjkanja posameznih življenjskih potrebščin na domačih trgih naj se določi na izvoz odstotna oddaja blaga za pasivne pokrajine;

d) bankam naj se prepove direktno trgovanje z živili. Država naj skrbi za brezobzirno pobijanje nelegitimne trgovine.

2. Uvoz v Jugoslavijo naj se nemudoma do skrajnosti omeji na najnujnejše predmete s prepovedjo uvažanja luksuznega blaga ter z revizijo uvozne carine. Oddaja državnih dobav v inozemstvo je dovoljena izključno le tedaj, če domača produkcija dokazano ne more takih dobav izvršiti.»

II. Resolucija, ki jo je predlagal g. svetnik Rohrmann, se glasi:

«1. Vlada naj nastavi izjemne železniške tarife za krmila (posebno za slamo) za preskrbo krajev, ki danes vsled suše trpe pomanjkanja.

2. Vlada naj takoj potrebno ukrene, da se nanovo organizirajo mestne in občinske aprovizacije za najpotrebnejša živila. Te organizacije naj se snujejo po načelu samopomoči.»

III. Resolucija, ki jo je predlagal zastopnik Nabavljalne zadruge državnih nameščencev g. ravnatelj dr. Pipenbacher, se glasi:

«Nabavljalnim zadrugam naj se takoj izplača potrebni začetni obratni kapital iz vsote, ki se steka v finančno ministrstvo iz vsakoletnih desetodstotnih odtegljajev meseca januarja. Savez nabavljalnih zadrug v Beogradu se pa takoj odpravi, ker je njegov poslovni aparat daleko predrag».

IV. Resolucija, ki jo je predlagal občinski svetovalec g. Fran Orehek, se glasi:

«Ker je ustanovitev občinskih aprovizacij ter redno njih poslovanje odvisno od delovanja občinskega sveta in ker aprovizacije razpolagajo z občinskim imetjem, se pozivlja pokrajinska vlada, da ukrene potrebno, da bo zamogel ljubljanski občinski svet čimprej poslovati».

K sklepu ankete je bila še izrečena želja, da bi pokrajinska vlada ustanovila poseben referat, kjer bi lahko razni interesenti imeli priliko predložiti svoje želje in nasvete z ozirom na pobijanje draginje življenskih potrebščin.

CLAUDE FARRÈRE: 7

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

«Mir sedaj!» zapove Trublet precej ravnodušno.

Nekoliko zabavljivo izrazi Vincent Kerdoncuff svoje občudovanje: «Boter Trublet, tebe pa zelo čislajo...»

* * *

Predno skoči Tomaž zopet čez mizo, da sledi «botru Vincentu», si še prej opaše meč, meč ranjkega kapitana Morvana, z isto bojevito kretnjo, kakor jo je videl pred kratkim pri vitezu Danycanu...

8

Tomaž Trublet je stopil naprej, obstal na pragu gostilne in se ozri Kerdoncuffu v lice:

«No, kaj je?» ga vpraša, pripravljen za razgovor.

Toda Vincentu Kerdoncuffu se ni tako žurilo. Z roko pokaže na ovinek ulice in pravi: «Stopiva raje tja doli, tu je še preveč ljudi okrog vrat in preveč ušes na naju, ki se hočeva razgovarjati...»

Res je široka ulica bila pravo nočno zabavišče. Celo nočno življenje iz Saint-Malò se je vršilo tu in vedno so se po zvonenju pričele v tej ulici zbirati tolpe obešenjakov in ponočnjakov na posel, da izvajajo svoje zabave, požrtije, vlačuganja in pretepe. Bili so strah in trepet mirnega meščanstva in osobita preglavica meščanske straže. Precej široka in precej ravna, ulica ni izgledala baš zakotno in se tudi ni dala primerjati z raznimi zavitimi bezniškimi stezami, kakor jih najdeš v drugih mestih in kakor jih dobro nazivajo «Vroče ulice». Toda kuta še ne dela meniha. Kakor je izgledala pošteno in purgarsko, je široka ulica štela od nasipa pa do samostana nič manj ko petnajst do dvajset vrat z rdečimi svetilkami, odprtih dan in noč in vsak čas pripravljenih, da pustijo čez prag omenjene obešenjake in ponočnjake, vlačugarje in pretepače, če se jim je le ljubilo, da izpraznijo čaše, da vržejo kocke, da sežejo vstrežljivim dekletom pod krilo ali da drug drugemu zavijejo vratove.

«Stopiva dalje!» pravi Vincent Kerdoncuff.

«Stopiva dalje!» se odzove Tomaž Trublet.

Stopala sta torej po vsej široki ulici doli do samostana, potem pa po Jovanovi ulici do zidu, ki obkroža tri pokopališča. Vincent je hotel korakati še dalje, čisto do severnega obzidja, toda Tomažu se je zazdelo, da sta že dovolj hodila. «Kaj hudiča,» pravi, «tu pa menda že ni več radovednih ušes in zvedavih oči?»

Zares, sedaj sta prišla na čisto zapuščen kraj. Tu že ni več prebivalcev in hiš. Preko nizkih streh v ulici Za rdečim klobukom sta mogla pozna šetalca razbrati že strelne line v mestnem obzidju in onkraj je bučalo morje ob skalovje.

«Zdaj pa govori, če hočeš govoriti!», pravi Tomaž zajedljivo, «ali pa morda želiš, da skočiva poprej še čez zid, da se razgovarjava tam na pokopališču med mrtveci?» Pri teh besedah pokaže na nizki zid okrog pokopališča za samostanom. «Ne!» odgovori Vincent resno. «Tu je pravo mesto, če me izvoliš poslušati.»

«Govori!» pravi Tomaž Trublet.

Obstala sta si oči v oči, na tleh. Povsodi drugod je vladala v senci starega zidovja črna tema. Na prostrana pokopališča pa, ki so se tu širila kakor trije širni vrti, je padala jasna mesečina, da se je razločno videla vsaka vrba. Nizko zidovje te svetlobe ni zadrževalo, tako da je tudi ulica bila dovolj jasna. Tomaž in Vincent, ki sta oba prihajala iz temnih ulic, sta se tu videla razločno, kakor podnevi.

Sedaj pa spregovori Vincent Kerdoncuff:

«Tomaž», pravi brez uvoda. «Tomaž!... Moja sestra Anamarija... kaj si storil ž njo? In kaj hočeš storiti sedaj?»

Glasil se je hripavo in glas se mu je razburjenja tresel. Vkljub temu je imel čudovit vpliv: Tomaž, nepričakovano naskočen, se umakne osupljeno za korak nazaj in vpraša:

«Tvoja sestra? Tvoja sestra? Kaj pa je? Kaj pa imava midva...»

Toda Kerdoncuff stopi jarko za njim in ga kakor s kleščami zgrabi za roko:

«Molči, pri bogu!» zavpije v nenadnem napadu besnosti. «Molči, bolji molk ko laž! Vse vem! Vlačuga mi je vse prinzala... Ho, ta dan sem jej ustrojil ustrojil kožo! Zakaj je nisem ubil, le to se sedaj vedno povprašujem! ...To ti povem sedaj: To uro gre za te, ne več za njo! Tomaž, ti si jo zapeljal, ko je bila še dekle. In sedaj povej: Kaj misliš odslej, da bo z vama?»

Svojih rok ni spustil od Tomaža, ki se mu niti ni skušal izviti.

«Kaj jaz vem?» odgovori Tomaž pol v zadregi, pol pa, kakor da ga Vincent dolgočasi. «Zares, kaj naj rečem? Vincent, sedaj pa ti mene poslušaj, in ne razburjaj se, ker sicer ne prideva nikamor.

(Dalje prihodnjič.)

LOKAL

ob glavni cesti z električno železnico, ob periferiji Ljubljane, se odda interesentu, ki bi bil pripravljen plačati najemnino za več let naprej. — Pismene ponudbe pod „letno 18.000“ na Anonimno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 1732

5000 kron nagrade

dobi, kdor zamenja pritlično stanovanje z dvema sobama in kuhinjo z enakim ali večjim stanovanjem v sredini mesta. Ponudbe na Gril, Ljubljana, Rimska cesta 16. 1740

Po nizki ceni: 1692
nova dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji,
tudi malo rabljeni.
F. BATJEL, Ljubljana,
Stari trg št. 3. Karlovška cesta št. 4.

1663 Prazne in rabljene
vreče (djakova)
v vsaki množini po najnižji ceni pri
FR. SIRC, Kranj.
Kupuje
suhe gobe, fižol, brinjevo olje.
Telefon int. št. 9, Kranj.

Dva mlada trgovca iščeta sobo s hrano
eventualno tudi samo eden. Plačilo postranska stvar. Ponudbe pod „Mlada trgovca“ na upravništvo «Jutra». 1744

v 1721
Železne barele
prodaja J. Gorec.

Inžener dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjen stavbeni inžener
Ljubljana
Hilšerjeva ulica št. 7.
Specijalne stavbene podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.
Izraba vodnih sil.

I^r IMPERIAL SIR
tucat K 68·— ili Din. 17·—, pošt. 4 tucata najmanje
I^r LIPTAVSKI SIR
kg K 34·— ili Din. 8·50 poštom burence 12 kg netto razašalje
MLJEKARNA SUNJA
(Hrvatska). 1743

Pozor! Razprodaja!
Dne 19. oktobra, event. tudi naslednje dni ob treh popoldne, se bo v Kolizeju, pritličje, soba št. 18, razprodajalo razno pohištvo, kuhinjska posoda, perilo itd. Kupljeni predmeti se morajo takoj odstraniti. 1738

Ribje olje 1742
pristno, medicinsko, je sveže došlo in se dobi na drobno in na debelo
v drogeriji A. KANC,
Ljubljana, Židovska ulica 1.

Ustanovljeno 1866
Dvojno čiščeno češko posteljno perje in puh
C. J. HAMANN
Mestni trg 8. 1685
Ustanovljeno 1866

Plavžni koks (Stückkoks)
Telefon 68. (nemško blago) oddaja samo cele vagone Telefon 68.
1641 **A. Tonejc in drug, Maribor.**

Jurja grofa Thurnskega
jeklarna na Ravnah
Guštanj, Slovenija
proizvaja izdeluje
kvalitetno jeklo za vsakovrstno uporabo, valjano ali kovano, v šibikah, drogih, ploščah i. t. d.;
v kalupih kovane predmete za železnice in avtomobilne tvornice, strojne osovine, osovine za tovorne vozove, nože za stroje, poljedelsko orodje, nakovala.
1681

Uradnika,
izvežbanega saldokontista, in 1719
potnika
sprejme za takojšnji nastop Delniška pivovarna v Laškem

Zanesljiv urarski pomočnik
se proti dobri plači takoj sprejme 1728
pri tvrdki H. Suttner v Ljubljani.

Mariborska eskomptna banka
centrala v Mariboru in njena podružnica v Murski Soboti ter ekspozitura v Gornji Radgoni
je pooblaščena od Ministrstva financ trgovati z
devizami in valutami
v zmislu novega pravilnika z dne 25. septembra 1921.

Kapital: K 20,000.000 **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA** Rezerve okrog K 6,000.000
PODRUŽNICE: NOVO MESTO IN RAKEK LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1 IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE
DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA 243 26

Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.